

ΣΕΛΕΣΤ ΤΖΟΥΝΣ

Παιδί ενός ολοκληρωτικού «θεού»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Στα τέλη της δεκαετίας του '80 δημιουργείται στη Ν. Καλιφόρνια από τον Ντέιβιντ Μπεργκ η αίρεση «Τα παιδιά του Θεού» και σύντομα εξαπλώνεται σε πολλές χώρες του κόσμου, ανάμεσά τους και στην Ελλάδα. Στο εσωτερικό της οργάνωσης επικρατεί σεξουαλική ασυδοσία. Πολλά παιδιά γεννιούνται στα κοινόβια της, απομακρύνονται από τους γονείς τους, κακοποιούνται σεξουαλικά και τους ασκείται τεράστια ψυχολογική και σωματική βία. Η Σελέστ Τζούνσ, που επισκέφθηκε την Αθήνα πριν από μερικές εβδομάδες για λογαριασμό των εκδόσεων Δρεπανιά, συνέγραψε μαζί με τις αδερφές της Κριστίνα και Τζουλιάννα τη συγκλονιστική μαρτυρία τους με τίτλο «Ποτέ χωρίς την αδερφή μου». Το βιβλίο αυτό λειτούργησε ως το όχημα για να αποκαλύψουν στη διεθνή κοινή γνώμη τι συνέβαινε μέσα στην αίρεση και πόσο καταστροφική υπήρξε για χιλιάδες παιδιά. Η «F.S.» μίλησε με τη Σελέστ Τζούνσ για την ιστορία της ζωής της.

Ήσασταν μέλος της αίρεσης «Τα παιδιά του Θεού». Δώστε μας μερικές πληροφορίες για το πώς ζούσατε. Πώς ήταν η καθημερινότητά σας;

Οι μέρες μας ήταν πολύ οργανωμένες. Ξυπνούσαμε το πρωί γύρω στις 6.30 με 7.00, παίρναμε πρωινό και μετά για μιάμιση ώρα διαβάζαμε το λόγο της πίστης (τα κείμενα του Ντέιβιντ Μπεργκ). Η ανάθεση των εργασιών ανακοινωνόταν σε εβδομαδιαίο πλάνο. Μπορεί να ήταν η φροντίδα των παιδιών, η πώληση βίντεο και αφισών της αίρεσης σε περαστικούς ή το μαγείρεμα. Για πολλά χρόνια εγώ έκανα τη γραμματέα των αρχηγών. Μετά το μεσημεριανό φαγητό υπήρχε πάντα ένα διάλειμμα, κατά το οποίο έπρεπε να διαβάζεις τις «Γραφές του Μο» ή τη «Βίβλο», και μετά μία ώρα άσκησης. Τα απογεύματα μετά το δείπνο είχαμε συναντήσεις με όλα τα μέλη της αίρεσης.

Μέρος της ζωής σας ήταν οι μετακινήσεις από τόπο σε τόπο. Επισκεφθήκατε και την Ελλάδα. Τι σας έχει εντυπωθεί από τη διαμονή σας εδώ;

Ήμουν 5 και 6 ετών όταν έζησα στην Ελλάδα με τον πατέρα μου σε κατασκήνωση, ως μέλη μιας τεράστιας κοινότητας που αριθμούσε 200 άτομα. Θυμάμαι ότι πηγαίναμε σε εστιατόρια με άλλα παιδιά για επαιτεία, με ένα καπέλο, ζητώντας χρήματα. Θυμάμαι ότι παίζαμε πολύ στην ύπαιθρο, καθόμασταν σε μεγάλες συναντήσεις προσευχής, ενώ εκείνη την εποχή συνέβαιναν το απόγευμα και τα μεγαλύτερα όργια στις σκηνές της κατασκήνωσης. Τα όργια τα θυμάμαι πολύ καλά.

Οι γονείς σας ήταν επίσης μέλη, όπως επίσης και επώνυμες προσωπικότητες (π.χ. οι γονείς των Ρίβερ και Χοακίν Φοϊνίξ), και ενθάρρυναν με τη στάση τους αυτόν τον τρόπο ζωής. Ήταν ενήμεροι για τη σεξουαλική κακοποίηση των παιδιών;

Μιλώ για όλα αυτά ξεκάθαρα στο βιβλίο. Ήμασταν όλοι παρόντες στα όργια, συμπεριλαμβανομένου του πατέρα μου. Γνώριζε για τα βίντεο που είχαν τραβηχτεί, στα οποία χορεύαμε γυμνά για τον Μπεργκ. Πίστευε ότι όλο αυτό ήταν μέρος του «Νόμου της Αγάπης» και της ελευθερίας. Δυστυχώς, εμείς, ως παιδιά, δεν το αισθανόμασταν έτσι. Μας μπερδεύε και μας κατέστρεφε συναισθηματικά.

Μπορείτε να μας εξηγήσετε τα στάδια της πλήσης εγκεφάλου στην οποία υποβλήθηκατε;

Η κατήχηση γινόταν από την ώρα που γεννιόσουν. Μπορείτε να φανταστείτε να έχεις να διαβάσεις κάθε μέρα για δύο ώρες το λιγότερο τις «Γραφές του Μο» και να μην σου επιτρέπεται να διαβάσεις τίποτε άλλο; Όταν εξέφρασα αμφιβολία, εκεί γύρω στην εφηβεία, με ανάγκασαν να απομνημονεύω και να διαβάζω περισσότερο, ενώ με κρατούσαν σε απομόνωση. Η τιμωρία ήταν πολύ αυστηρή.

Η κατήχηση γινόταν από την ώρα που γεννιόσουν. Όταν εξέφρασα αμφιβολία, εκεί γύρω στην εφηβεία, με ανάγκασαν να απομνημονεύω και να διαβάζω περισσότερο, ενώ με κρατούσαν σε απομόνωση. Η τιμωρία ήταν πολύ αυστηρή.

Εγκαταλείψατε την αίρεση όταν αισθανθήκατε ότι θα χάσετε την επιμέλεια της κόρης σας; Σήμερα η κόρη σας γνωρίζει την αλήθεια για το παρελθόν;

Δεν αντιμετώπισα ποτέ τον κίνδυνο να χάσω την επιμέλεια της κόρης μου. Έφυγα όταν αισθάνθηκα την ευθύνη του γονέα που θέλει να δώσει στο παιδί του μια καλή εκπαίδευση. Δεν ήθελα να της επιβάλω την κατήχηση των «Γραφών του Μο», τη στιγμή που εγώ δεν συμφωνούσα με αυτές. Είχα ανάγκη να έχουμε το δικό μας σπίτι, όπου θα μπορούσα να την προστατεύω. Σε ένα κοινόβιο αυτό ήταν αδύνατο, διότι πάντα υπήρχαν άλλοι να φροντίζουν τα παιδιά σου και να σου λένε πώς να τους φέρεσαι. Η κόρη μου τώρα είναι 11 ετών. Δεν έχει αναμνήσεις από την κοινοβιακή ζωή της, αφού ήταν λιγότερο από 4 ετών όταν φύγαμε. Γνωρίζει ότι είχα διαφορετική ζωή και ότι έγραψα βιβλίο γι' αυτό με τις αδερφές μου, αλλά δεν είναι τόσο περίεργη να το διαβάσει. Έτσι, είμαι κι εγώ χαρούμενη που επιλέγει να έρθει αντιμέτωπη με αυτή την πραγματικότητα όταν θα είναι μεγαλύτερη. Καταβάλλω μεγάλη προσπάθεια να της διασφαλίσω μια χαρούμενη παιδική ηλικία, η οποία δεν σπλώνεται από το παρελθόν μου.

Το βιβλίο είναι γραμμένο από κοινού με τις αδερφές σας. Έχετε περάσει πολλά μαζί και έχετε αντέξει άλλα τόσα. Πώς είναι οι σχέσεις σας τώρα;

Είμαστε σε συχνή επικοινωνία με την Κριστίνα και την Τζουλιάννα

και επισκέπτεται η μία την άλλη στις διακοπές. Η Τζουλιάννα τώρα ζει στην Ιταλία και είναι πολύ ευτυχισμένη εκεί. Ελπίζω ότι θα την επισκεφθώ μόλις βρω την πρώτη ευκαιρία. Ζούμε και οι τρεις πολυάσχολη ζωή, αλλά προσπαθούμε να μένουμε σε επαφή όσο περισσότερο μπορούμε.

Κατορθώσατε να σπουδάσετε ψυχολογία μετά απ' όλα όσα έχετε περάσει. Κατορθώνετε να αντιμετωπίσετε με ψυχραιμία, ως επαγγελματίας πια, περιστατικά κακοποίησης που σας θυμίζουν το παρελθόν;

Εργάζομαι ως σύμβουλος υποστήριξης παιδιών και οικογενειών. Στη δουλειά μου καταλαβαίνω και αισθάνομαι τι περνάνε τα καταπιεσμένα παιδιά και πώς βιώνουν τις δύσκολες στιγμές. Έχω πάθος να βοηθώ τους γονείς να μένουν ενωμένοι με τα παιδιά τους και να τα στηρίζουν στην επανόρθωση της σχέσης. Ένα μεγάλο μέρος της δουλειάς μου σχετίζεται με την εκπαίδευση γονέων προκειμένου να καταλαβαίνουν τι σκέφτονται και νιώθουν τα παιδιά τους.

Πώς είναι η ζωή σας μετά την αίρεση; Έχετε ερωτευτεί; Φαντάζομαι ότι η σεξουαλικότητά σας, αλλά και το κομμάτι της επένδυσης σε ερωτικό επίπεδο, κουβαλάνε πολύ τραυματισμένο υλικό...

Από τότε που έφυγα από το κοινόβιο δεν έχω ξανακάνει σχέση. Αυτή είναι μια επιλογή που σχετίζεται με την ευθύνη του γονέα σε σχέση με τον ποιον ερωτεύεται και ποιον βάζει στη ζωή και στο σπίτι του. Μέχρι τώρα το σωστό πρόσωπο δεν έχει έρθει στη ζωή μου και είμαι πρόθυμη να περιμένω. Όταν θα είναι σωστή η στιγμή είμαι σίγουρη ότι θα συμβεί. Παρ' όλα αυτά, δεν είναι προτεραιότητά μου. Έχω επικεντρωθεί στο χτίσιμο της καριέρας μου και στο να παρέχω τα προς το ζην στην οικογένειά μου (την κόρη μου, αλλά και τα αδέρφια μου, τα οποία στηρίζονται σε μένα οικονομικά και ψυχολογικά). Ως μεγαλύτερη, που είμαι, αισθάνομαι ότι έχει πέσει βαριά ευθύνη στους ώμους μου.

Γιατί η αίρεση συνεχίζει να υφίσταται;

Η αίρεση πεθαίνει. Έχουν μείνει καμιά διακοσαριά άνθρωποι, ενώ κάθε μέρα την εγκαταλείπουν αρκετοί. Παρ' όλα αυτά, η ιδεολογία της αίρεσης θα διαδίδεται για αρκετό καιρό ακόμη.

Ιδρύσατε την οργάνωση X-family. Θέλετε να μου μιλήσετε γι' αυτή;

Είμαι μέλος του ιδρύματος Safe Passage, το οποίο είναι μια ΜΚΟ στην Αμερική, και επιπλέον ιδρύσαμε μια αδελφότητα στο Ηνωμένο Βασίλειο που ονομάζεται Rise International. Τώρα βρισκόμαστε στη διαδικασία συγχώνευσης αυτών των δύο. Η ιδέα είναι να παρέχουμε πληροφορίες και βοήθεια σε νέους. Επίσης, παρακολουθούμε συνέδρια, διότι εκπροσωπούμε τη θέση των παιδιών που γεννήθηκαν σε αιρέσεις. Επιπλέον, μαζεύουμε υλικό για την εκπόνηση μελετών πάνω σε αυτό το θέμα. Υπάρχουν πολλά εμπόδια και προκλήσεις που προκύπτουν από την έλλειψη χρόνου και κονδυλίων, αλλά κάνουμε ό,τι καλύτερο γίνεται.

Παράδεισος και Κόλαση. Πού βρίσκονται άραγε αυτά τα μέρη, στη Γη ή στη μετά θάνατον ζωή;

Πολύ καλή ερώτηση. Δεν νομίζω ότι θα γνωρίσω ποτέ εάν υπάρχει η Κόλαση κι ο Παράδεισος μετά θάνατον. Ξέρω όμως ότι οι άνθρωποι μπορούν να δημιουργήσουν στη Γη μια ζωή-κόλαση ή ένα ζεστό, συντροφικό πλαίσιο για τους ίδιους, την οικογένεια και τους φίλους τους. Επιλέγω το δεύτερο, διότι ζω μόνο για το παρόν.

Αναπτυξιακές πρωτοβουλίες με το φόβο του λουκέτου

Δύο νέα προγράμματα με επιδότηση ΤΕΜΠΜΕ δρομολογούνται για να ανακουφιστούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

ΕΥΗ ΠΑΠΑΔΟΣΗΦΑΚΗ

Η δύσκολη πορεία της ανασυγκρότησης της χώρας μπορεί να γίνει πιο βαθιά αν υλοποιηθούν τάχιιστα οι εξαγγελίες για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα «που καθυστερούν τραγικά», όπως καταγγέλλει ο επιχειρηματικός κόσμος.

Το υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αντιλαμβάνεται την αγωνία των επιχειρηματιών και επιχειρεί φυγή προς τα εμπρός με όσο το δυνατόν ταχύτερη διαδικασία, όπως σχολιάζουν στελέχη του. Την εβδομάδα που πέρασε ήρθε στη Βουλή το σχέδιο νόμου για την απλούστευση, αποκέντρωση και αποτελεσματικότητα του ΕΣΠΑ, και ανακοινώθηκαν δύο νέα προγράμματα με επιδότηση ΤΕΜΠΜΕ, ενώ την εβδομάδα που ξεκινάει έχει σειρά το νομοσχέδιο για την απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης επιχειρήσεων.

Ταυτόχρονα, με συνεχή και εντατική συνεργασία μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων, όπως έχει αναφέρει η υπουργός, «ξεμπλοκάρεται σειρά επενδυτικών προτάσεων και σχεδίων αρκετών δις. ευρώ, που υπήρξαν κολλημένα για 3 και 4 χρόνια». Ωστόσο, ο ΣΕΒ αλλά και άλλοι επιχειρηματικοί φορείς κατηγορούν την κυβέρνηση για καθυστερήσεις στη λήψη των αποφάσεων, που ενδεχομένως να αποδειχθούν ολέθριες για την επιχειρηματικότητα.

Ανάσα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Έως το τέλος Μαρτίου θα αρχίσει η εφαρμογή των δύο νέων προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων από το ΤΕΜΠΜΕ σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προκειμένου να δανειοδοτηθούν από τις τράπεζες με χαμηλό επιτόκιο για την αποπληρωμή φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων αλλά και για την προμήθεια πρώτων υλών.

Τα δύο νέα προγράμματα προϋπολογισμού 1 δις. ευρώ το καθένα παρουσίασε η υπουργός Οικονομίας κ. Λούκα Κατσέλη, σημειώνοντας ότι υπολογίζεται να ωφεληθούν περίπου 100.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής και κλάδου, αλλά και ανεξαρτήτως κερδοφορίας ή χρόνου ζωής.

Ο μόνος περιορισμός για την ένταξη στα δύο προγράμματα, τα οποία θα αρχίσουν να «τρέχουν» αμέσως μετά την οριστικοποίηση των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής από το διοικητικό συμβούλιο του ΤΕΜΠΜΕ, αύριο Δευτέρα 15 Μαρτίου 2010, είναι η ενδιαφερομένη επιχείρηση να μην υπάγεται στην κατηγορία των προβληματικών με βάση την κοινοτική νομοθεσία και να απασχολεί μέχρι 50 άτομα.

Με τα δύο προγράμματα επιτυγχάνεται στήριξη των επιχει-

Ο μόνος περιορισμός για τη συμμετοχή στα δύο νέα προγράμματα (ΤΕΜΠΜΕ) προϋπολογισμού ύψους 1 δις. ευρώ είναι η ενδιαφερομένη επιχείρηση να μην υπάγεται στην κατηγορία των προβληματικών με βάση την κοινοτική νομοθεσία και να απασχολεί μέχρι 50 άτομα.

ρήσεων (οι οποίες θα μπορούν πλέον να λάβουν ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα), αλλά και ταμειακή ενίσχυση του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ενώ εκτιμάται ότι θα αποφευχθούν ορισμένα λουκέτα στην αγορά, όπως σχολιάζουν οι επιχειρηματίες.

Σημειώνεται ότι η κ. Κατσέλη στην πρόσφατη συνάντησή της με τους κοινοτικούς είχε σχολιάσει σχετικά με το θέμα των λουκέτων ότι «στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, που έχουν μεγάλες οργανωμένες μονάδες, μπορεί να απολύσουν, π.χ. η OPEL, 3.000 εργαζόμενους, 4.000 ενόψει της κρίσης και μετά να τους προσλάβουν ξανά όταν τελειώνει η κρίση. Στην Ελλάδα όμως η κρίση σημαίνει κλείσιμο επιχειρήσεων. Πέρσι, το 2009, είχαμε 9.000 επιχειρήσεις που κλείσανε. Αυτές είναι δύσκολο να ανοίξουν ξανά, ιδιαίτερα οι μικρές και πολύ μικρές».

Ο στόχος αυτών των προγραμμάτων είναι να υποστηριχθούν οι επιχειρήσεις προκειμένου να μην κλείσουν και παράλληλα να εισπράξουν τα δημόσια ταμεία ορισμένα έσοδα που τα είχαν... ξεγραμμένα. Σημειώνεται ενδεικτικά ότι το 2007 όσοι δεν είχαν πληρώσει τις εισφορές τους στον ΟΑΕΕ αποτελούσαν το 17,5% του συνόλου, το 2009 το ποσοστό αυτό έφτασε το 33% και το 2010 εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το 38%.

Δάνεια για κάλυψη εισφορών

Το πρόγραμμα εξόφλησης ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων αφορά οφειλές που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2010 και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου. Δικαιούχοι είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις όλων των κλάδων που απασχολούν λιγότερα από 50 άτομα και είχαν κατά την τελευταία χρήση κύκλο εργασιών έως 10 εκατ. ευρώ. Εξαιρούνται επιχει-

ρήσεις που έχουν λάβει κεφάλαια κίνησης από τα προγράμματα της α' φάσης του ΤΕΜΠΜΕ και επιχειρήσεις που έχουν ή θα λάβουν κεφάλαια κίνησης από τη β' φάση του ΤΕΜΠΜΕ και απασχολούν από 10 εργαζόμενους και πάνω. Το ανώτατο ύψος δανείου ανέρχεται σε 100.000 ευρώ και το κατώτατο σε 5.000 ευρώ, ανάλογα με τον αριθμό των απασχολούμενων (μέχρι 5 άτομα ανώτατο ύψος δανείου 40.000 ευρώ, μέχρι 20 άτομα 70.000 ευρώ και από 20 μέχρι 50 άτομα 100.000 ευρώ). Το ποσό του δανείου θα διοχετεύεται αυτόματα στις ΔΟΥ και τα ασφαλιστικά ταμεία. Η διάρκεια του δανείου είναι 6 χρόνια, με 2 χρόνια περίοδο χάριτος, κατά την οποία οι επιχειρήσεις θα καταβάλλουν μόνο τους τόκους. Το ποσοστό κάλυψης του ΤΕΜΠΜΕ ανέρχεται σε 80%, ενώ για δάνεια άνω των 40.000 ευρώ η επιχείρηση, εφόσον ζητηθεί από την τράπεζα, θα παρέχει εξασφαλίσεις έως 10% του δανείου.

Εξόφληση των προμηθευτών

Το δεύτερο πρόγραμμα αφορά την κάλυψη δαπανών για την αγορά πρώτων υλών και άυλων αγαθών από προμηθευτές. Ο συνολικός προϋπολογισμός και αυτού του προγράμματος είναι 1 δις. ευρώ και η λήξη του είναι σε δύο περίπου χρόνια από τώρα, δηλαδή στις 31/12/2011. Οι βασικές αρχές του προγράμματος είναι όμοιες με του προηγούμενου. Το ύψος του δανείου ξεκινάει από τις 5.000 ευρώ και μπορεί να φτάσει σωρευτικά για τη διάρκεια του προγράμματος τις 300.000 ευρώ. Το ποσό του δανείου θα διοχετεύεται αυτόματα στους προμηθευτές βάσει τιμολογίων και άλλων νόμιμων παραστατικών.

Σε ότι αφορά στο επιτόκιο των δανείων, αυτό θα οριστεί με βάση το euribor έξι μηνών συν ένα περιθώριο που θα προσεγγίζει το κόστος δανεισμού του Δημοσίου. Έτσι, το σύνολο του επιτοκίου θα είναι 5-6%. Πληροφορίες αναφέρουν ότι ο διάλογος με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών φέρνει σήμερα το επιτόκιο στο 5,8%.

Στο μεταξύ, το επόμενο διάστημα αναμένεται να παρουσιαστεί από το ΤΕΜΠΜΕ ένα πλήρες πλέγμα προγραμμάτων με νέες δράσεις που σκοπό θα έχουν την κάλυψη, μέσω εγγυήσεων, δανείων επενδυτικού χαρακτήρα για τομείς και κλάδους της νέας οικονομίας, καθώς και για παραδοσιακούς αλλά και ανταγωνιστικούς κλάδους, όπως επίσης και για την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων της οικονομίας (factoring, leasing, venture capital).

Πρόγραμμα χρηματοδότησης μέσω ΕΣΠΑ

Επίσης, θα παρουσιαστούν μία σειρά προγραμμάτων που αφορούν χρηματοδότηση μέσω του ΕΣΠΑ για τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν πρόβλημα σήμερα, μικρές ή μεγαλύτερου χαρακτήρα. Οι εκπρόσωποι των εμπόρων και των επαγγελματιοβιοτεχνών έχουν εκφράσει την ικανοποίησή τους για την προαναγγελία των δύο προγραμμάτων, καθώς εκτιμούν ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση, ενώ σημειώνουν ταυτόχρονα ότι «είναι καιρός το τραπεζικό σύστημα να αναλάβει την ευθύνη που του αναλογεί σε αυτή την κρίση».

Στην αποκέντρωση διαχείρισης των πόρων, στην απλοποίηση των εφαρμοζόμενων διαδικασιών και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας στην εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, για ταχεία απελευθέρωση των κοινοτικών κονδυλίων και διοχέτευσή τους σε έργα και δράσεις υψηλού αναπτυξιακού αποτελέσματος, στοχεύει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου για την αναμόρφωση του ΕΣΠΑ, όπως επισήμανε η κ. Κατσέλη, μιλώντας στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής.

Μεταξύ των καινοτομιών του νομοσχεδίου περιλαμβάνεται η υπογραφή Επιχειρησιακής Συμφωνίας Υλοποίησης μεταξύ της υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του γενικού γραμματέα κάθε Περιφέρειας, καθώς και του εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού, στην οποία εξειδικεύονται οι στρατηγικές προτεραιότητες κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος και ΠΕΠ. Οι Επιχειρησιακές Συμφωνίες Υλοποίησης δεν καταργούν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα, αλλά εξειδικεύουν την υλοποίησή τους, και θα τεθούν σε ισχύ με υπουργική απόφαση.